

Bröderna Mårtenssons båtvarv på Östra Hästholmen.

Söndagen den 20 juli 2014 tog vi, 111112-1621 Ingvar Sturkman och undertecknad, oss tid för ett sedan länge boktat besök på ovan nämnda varv. 1C3132-411 Sven Olsson och jag har sedan flera år haft ett samarbete genom våra jobb och vid ett tillfälle berättade jag att jag varit utanför varvet och fotograferat byggnaden. Sven frågade varför jag inte kom upp och knackade på så hade han kunnat visa mig runt inne i byggnaden också. Jag hade ingen aning om att det var Svens släktingar som ägt och drivit varvet, numera ägs detta av några stycken ur de yngre generationerna tillsammans. Vi körde bil ut till Yttre Parks färjeläge för att ta färjan över till Ytterön/östra Hästholmen, kaptenen frågade var vi skulle och om vi visste hur vi skulle köra ute på ön. Han erbjöd sig att visa oss hur vi skulle köra via informationskartan i färjeläget, bara detta gjorde att vi fick ett positivt intryck direkt från början av besöket.

Sven tog emot oss med sonsonen i knät rattande trädgårdstraktorn ner mot varvet, det var inte första gången han framförde denna farkost kunde konstateras. Sven fick ta ur nyckeln för att den skulle få vila medan vi fick vår rundtur.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Varvsrörelsen startades av Svens morfars far 1C3132-0 Johan Mårtensson som började bygga båtar utomhus i skydd bakom en stenmur i närheten av hemmet på östra Hästholmen, på bilden här intill poserar han vid ”byggeplatsen”.

Foto: Blekinge Museum

Foto: I Atterman 1960.

Senare övertog sönerna 1C3132-3 Hugo, 1C3132-4 Karl och 1C3132-7 Göte rörelsen och byggde nuvarande byggnad för att få mer drägliga arbetsförhållanden på höst och vinter.

På bilden till vänster intervjuas våra släktingar Hugo, Göte och Karl Mårtensson av Olof Hasslöf och teknikern Nils Nilsson, från Blekinge Museum rörande varvets historia.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Så här ser varvsbyggnaden ut idag, spelet till slipen (till höger på bilden) drivs av en elektrisk motor som står inomhus. En rem kopplas till remskivan under trappan som går upp till vindsplanet. Bilmotorn som syns på bilden har aldrig använts för att driva slipspelet, man har däremot utnyttjat växellådan för att kunna öka/minska hastigheten och kraften på spelet. En rem mellan det röda hjulet på spelet och det lilla hjulet vid cementfundamentet krävdes också. Uppe vid taket syns en ”burk” som är ansluten till hänggrännan, denna finns för att samla

vatten för arbeten med basning. Basning var ett måste för att kunna böja borden till båtsidorna utan att dessa sprack. Het ånga blåstes in i lådan under trappan på bilden, däri placerades bordsbräderna. Efter några timmar i ångan kunde borden böjas till rätt form och spännas fast med skruvtvingar på sin plats i skrovet. När de kallnat så behölls den krökta formen och de blev mer lätthanterliga i det slutliga arbetet, när de skruvades fast på sin slutgiltiga position.

Inne i byggnaden finns både handverktyg och maskiner kvar från den tid då det begav sig. Nuvarande ägarna håller på och renoverar såväl byggnaderna som ursprungsmaskinerna. En skärmutställning finns på plats som används vid den årliga varvsdagen liksom ett antal båtar som ingår i släktens ägo och som byggts på varvet.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

På bilden till vänster ligger Svens egen jaktkanot med segel och allt upplagd för ett renoveringsarbete som ännu inte blivit av.

Kanoten är ursprungligen byggd på varvet och den fungerar som ett dragplåster på Varvets dag som firas en dag om året i samarbete med Föreningen Karlskrona Veteranbåtar.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Till vänster på bilden här ovan ser man elmotorn som driver allt det maskinella, till höger ser man en trespindlig pelarborrmaskin. De gula banden är drivremmarna som kopplades till de maskiner som skulle användas.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Här ligger även båtarna efter Göte och Olle samt en riktigt gammal fembords Blekingseka.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

När bröderna drev varvet så fanns inte färjan för transporter ut till Hästholmen, då köptes det in två barkasser från Marinen för att ta hand om dessa. En ligger nu kvar utanför byggnaden bredvid slipen. På den tiden då åkte man in till fastlandet för att leta rätt på bra träd, köpte loss dessa från markägaren, sågade ner dem och fraktade hem det som sedan skulle bli en bra båt.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Från övervåningen har man en fin vy över slipen och smedjan nere vid bryggan, i smedjan gjordes alla beslag till båtarna. Slutprodukterna var något man var stolt över, på varje båt som tillverkades av Bröderna Mårtensson på Östra Hästholmen hade en liten präglad skylt monterad med firmanamnet och ett individnummer. Detta kan man hitta i liggaren som finns på varvet, där står även vad båten kostade vid köpet.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

Så när vi kom hem till Sturkö gick jag ner vid bryggan och kollade på Mats Olssons jaktkanot och där satt en skylt med numret 969.

Foto: Jan-Anders Månsson 2014

På Mats kanot på bilden ovan har man bytt däck och tvärat av sittbrunnen i aktern men visst kan man konstatera att de gjorde fina båtar på Hästholmsvarvet, som har använts i generationer för fiske och jakt i Blekinges skärgårdar.

Tack Sven för ett intressant besök och din guidning.

1B3121-3172 Jan-Anders Månsson, Sanda Sturkö